

Kiireellinen määräys, Lapinjärven kirkonkylän uimarannan uimakielto 18.6.2026

Ympäristöterveysjaosto 13.08.2026
1847/11.05.02.02/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Lapinjärven kirkonkylän uimarannan uimavesinäytteessä 17.6.2026 havaittiin suuri määrä ulosteperäisiä *E.coli* -bakteereja > 2400 mpn/100 ml. Laboratorio soitti alustavasta tuloksesta 18.6.2026. Alustava tutkimustodistus on liitteenä.

Tuloksen perusteella terveydensuojelusuunnittelija antoi 18.6.2026 suullisesti kiireellisen määräyksen uimarannan käyttökiellosta uimarannan toiminnanharjoittajana toimivalle Lapinjärven kunnalle (Y-tunnus 0203135-3). Tarkastuspöytäkirja, jossa suullinen määräys kiireellisestä käyttökiellosta Lapinjärven kirkonkylän uimarannalle, valmistui 7.7.2026 (liitteenä). Toiminnanharjoittajan edustajat toimittivat uimarannalle kirjallisen uimakiellon ja rannan sulkemisesta tiedotettiin ympäristöterveydenhuollon verkkosivuilla ja median kautta. Toimijaa kehoitettiin myös selvittämään uimaveden saastumisen mahdollinen syy. Päätöksestä ei kuultu asianosaisia.

E.coli -bakteerien ja suolistoperäisten enterokokki -bakteerien esiintyminen ilmentää uimaveden ulosteperäistä saastumista. Kun *E.coli* -bakteereja ja suolistoperäisiä enterokokki -bakteereja esiintyy suuri määrä uimavedessä, vesivälitteisen epidemian vaara on merkittävä. Kiireellinen määräys uimakiellosta oli tämän vuoksi välttämätöntä.

Suolistoperäisten enterokokki -bakteerien määrä 17.6.2026 otetussa näytteessä valmistui käyttökiellon antamisen jälkeen ja oli >800 pmy/100 ml. Uimarannalta haettiin ensimmäinen seurantanäyte 22.6.2026. Näytteessä oli *E.coli* -bakteereja 10 mpn/100 ml ja enterokokkeja 25 pmy/100 ml. Toinen seurantanäyte otettiin 25.6.2026. *E.coli* -bakteereja oli 3 mpn/100 ml ja enterokokkeja 1 pmy/100 ml. Kahden seurantanäytteen tulosten perusteella uimakielto purettiin suullisesti 26.6.2026. Uimakiellon antamisesta ja purkamisesta ilmoitettiin ympäristöterveydenhuollon verkkosivuilla ja Lapinjärven kunnan verkkosivuilla. Uimaveden saastumisen syy ei selvinnyt.

Liitteet
Tarkastuspöytäkirja 2082595: Kiireellinen määräys, uimarannan käyttökielto (Alustava tutkimustodistus liitteenä)

Asiaa koskeva lainsäädäntö:

Terveystoimilaki (763/1994)
- 29 § Uimaveden säännöllinen valvonta:

Yleisen uimalan, uimahallin, uimarannan, kylpylän sekä yleisen virkistymis-, kuntoutus- ja hieronta-altaan veden laatua on kunnan terveydensuojeluviranomaisen säännöllisesti valvottava. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi kieltää käyttämästä yleistä allasta tai uimarantaa tarkoitukseensa, jos sen vesi ei täytä 32 §:n nojalla annettuja terveydellisiä laatuvaatimuksia.

- 51 § Terveydensuojelua koskevat määräykset:
Kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveyshaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. ...
Kiireellisessä tapauksessa valvontaa suorittava kunnan viranhaltija saa antaa 1 momentissa tarkoitetun kiellon tai määräyksen. Kielto tai määräys on viipymättä saatettava kunnan terveydensuojeluviranomaisen ratkaistavaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (354/2008)

- 3 § Uimaveden toimenpiderajat ja laatusuositukset
Uimavedestä ei saa aiheutua terveyshaittaa uimareille.
Yksittäisille valvontatutkimustuloksille ja syanobakteerihavainnoille on määriteltä toimenpiderajat.
- 4 § Uimaveden laadun säännöllinen seuranta ja valvonta
...Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on valvottava uimarantojen uimaveden laatua säännöllisin väliajoin tehtävin tutkimuksin.
- 6 § Valvontaviranomaisen velvoitteet:
Jos yksittäinen valvontatutkimustulos tai syanobakteerihavainto ylittää liitteessä I olevassa taulukossa 1 määritellyn toimenpiderajan tai jos uimavedestä tehty aistinvarainen havainto ylittää liitteessä I olevassa taulukossa 2 määritellyn laatusuosituksen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on selvitettävä, liittyykö ylitykseen terveyshaittoja. Jos ylitykseen voi liittyä terveyshaittoja, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava uimarannan omistajalle tai haltijalle tarvittaessa terveydensuojelulain 51 §:n mukainen määräys korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä tarpeelliset ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Hallintolaki (434/2003) 34 § Asianosaisen kuuleminen:

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos: ...
4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa viranhaltijan antaman kiireellisen määräyksen.

